

Fraudemonitor 2019 en 2020

OPENBAAR MINISTERIE

Inhoud

Voorwoord	3
Samenvatting.....	4
1. Verticale fraude	5
1.1. FIOD.....	5
1.2. ISZW	8
1.3. NVWA	11
1.4. ILT	13
1.5. Instroom en uitstroom verticale fraude	15
2. Horizontale fraude	16
2.1. Trend en ontwikkeling	16
2.2. Instroom van zaken	17
2.3. Onderverdeling naar afzonderlijke categorieën horizontale fraude	19
2.3.1. Thema uitgelicht: Faillissementsfraude	22
2.4. Uitstroom van zaken horizontale fraude	25
3. Afdoeningen en straffen.....	28

Uitgave

Openbaar Ministerie
Postbus 20305
2500 EH Den Haag
www.om.nl

juli 2021

Voorwoord

Sinds 2015 brengt het Openbaar Ministerie periodiek de Fraudemonitor uit. Aan de hand van cijfers, geïllustreerd met voorbeelden van concrete zaken, geven we een beeld van en inzicht in de strafrechtelijke prestaties op de veelheid aan thema's binnen de fraudebestrijding over de afgelopen periode. In deze versie over de jaren 2019 en 2020.

Ook voor het Openbaar Ministerie was coronajaar 2020 een uitzonderlijk jaar. Niet alleen in het effect op de voortgang in de opsporingsonderzoeken en strafzittingen, maar we hielden ons, met de bijzondere opsporingsdiensten en de politie, ineens ook bezig met fraude die is gerelateerd aan de coronacrisis. Dit varieert van fraude met medische hulpmiddelen en vaccins zoals mondkapjes, corona(snel)testen en testcertificaten tot fraude met financiële steunmaatregelen zoals TVL, NOW en TOZO. Voor enkele opsporingsdiensten heeft opsporing van deze aan de coronacrisis gerelateerde fraude veel opsporingscapaciteit gevegd. Maar ook online en gedigitaliseerde vormen van fraude, zoals vriend-in-noodfraude, spoofing en nepwebshops zijn door de coronacrisis fors toegenomen.

Hieruit blijkt wel hoe criminelen telkens op zoek zijn naar nieuwe mogelijkheden om financieel voordeel te behalen en misbruik te maken van kwetsbare burgers, bedrijven en de overheid. Het is belangrijk om als OM flexibel op nieuwe fraudevormen en -fenomenen in te spelen, om zo effectief mogelijk te kunnen optreden. Met strafrechtelijk optreden wordt een signaal aan de samenleving afgegeven dat fraude niet wordt getolereerd. Met de strafzaak wordt weliswaar een einde gemaakt aan de criminele gedraging en wordt crimineel geld afgepakt, maar dat is per definitie achteraf. Fraude is en blijft een maatschappelijk probleem. Om als maatschappij voldoende weerbaar te zijn, is het van belang dat de strafrechtelijke aanpak in een breder perspectief wordt gezien. De sleutel tot een succesvolle fraudeaanpak ligt in samenwerking, zowel binnen de overheid als met het bedrijfsleven. De kennis die door de inzet van het strafrecht wordt verkregen kan worden gedeeld met partners, opdat deze bijvoorbeeld preventie- of controlemaatregelen kunnen nemen. Op die manier leiden verschillende maatregelen en interventies tot een integrale aanpak van fraude.

In de fraudeaanpak wordt het strafrecht onder meer ingezet om criminele samenwerkingsverbanden en criminele geldstromen bloot te leggen of om de beroepsfraudeur te stoppen. Het vergt veel onderzoek om het onzichtbare zichtbaar te maken. Of het nu gaat om horizontale fraude bij de arrondissementsparketten of om verticale fraude bij het Functioneel Parket, telkens wordt de schaarse capaciteit ingezet daar waar er het meeste effect vanuit gaat.

Guus Schram

Hoofdofficier van justitie Functioneel Parket

Samenvatting

De fraudebestrijding valt uiteen in twee domeinen: Fraude met overheidsgeld wordt *verticale fraude* genoemd. Fraude waarbij burgers en bedrijven worden benadeeld, wordt gekenschetst als *horizontale fraude*.

In hoofdstuk 1 staat verticale fraude centraal. Door middel van kwantitatieve gegevens wordt een beeld gegeven van de resultaten die met het strafrecht zijn behaald bij de bestrijding van fraude met overheidsgeld. Deze vorm van fraude wordt onder gezag van het Functioneel Parket (FP) opgespoord door gespecialiseerde bijzondere opsporingsdiensten (BOD'en). Per bijzondere opsporingsdienst spelen meerdere thema's een rol in de opsporing.

De in- en uitstroom van verticale fraudezaken ligt in 2019 hoger dan in 2018. De instroom van zaken ging van 1.135 zaken naar 1.220 zaken. De uitstroom van 1.326 naar 1.377 zaken. In 2020 worden de resultaten beïnvloedt door de coronacrisis en de maatregelen die genomen zijn om het tekort aan zittingscapaciteit op te vangen. De instroom bedroeg 906 zaken en de uitstroom 1.140 zaken ten opzichte van 2019.

In hoofdstuk 2 staan de resultaten centraal van de strafrechtelijke aanpak van horizontale fraude. De aanpak van de afzonderlijke fraudethema's wordt beschreven en geduid. Onder gezag van de arrondissementsparketten ligt het zwaartepunt van de opsporing van horizontale fraude bij de politie. Echter, ook anderen zoals de Douane en de Koninklijke Marechaussee leveren een bijdrage aan de bestrijding van deze vorm van fraude.

De trend dat horizontale fraude steeds meer online en digitaal plaatsvindt, is sinds de Corona-crisis in 2020 alleen maar versterkt. De sterke toename van het aantal aangiften van online fraude en gedigitaliseerde criminaliteit/cybercrime, is ook zichtbaar in de cijfers van het OM op horizontale fraude. Het aantal zaken ten aanzien van fraude met betaalproducten (spoofing, phishing, etc.) is in 2019 en 2020 ruim verdubbeld. Identiteitsfraude, met name online misbruik maken van persoonsgegevens en 'vriend-in-nood-fraude', nam toe met 50 procent. Strafzaken in online handelsfraude stegen in twee jaar met ruim 20 procent.

In Hoofdstuk 3 is een totaaloverzicht opgenomen van de afdoeningen door het OM en door de rechter. Daarbij zijn onder meer de in 2019 en 2020 opgelegde vrijheidsstraffen, uitgesplitst naar verschillende categorieën, opgenomen.

In 2020 zijn er vooral op verticale fraude meer zaken afgedaan dan dat er zijn ingestroomd. Enerzijds neemt het opleggen van de OM-strafbeschikking toe. Anderzijds is sprake van een toename van de – al dan niet voorwaardelijke – vrijheidsstraffen. Deze worden in fraudezaken vaak in combinatie met een werkstraf opgelegd.

1. Verticale fraude

Het zwaartepunt van de bestrijding van fraude waarbij de overheid is benadeeld, ligt bij het Functioneel Parket (FP) en de bijzondere opsporingsdiensten (BOD'en). Primair hebben de BOD'en tot taak hun bijdrage te leveren aan de strafrechtelijke handhaving van de ordeningswetgeving waarvoor de minister verantwoordelijk is onder wie zij ressorteren. En eventueel (zo daarin door de betrokken ministers is voorzien) van ordeningswetgeving waarvoor een andere minister verantwoordelijk is.

1.1. FIOD

Het OM werkt samen met de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD) aan het bestrijden van diverse vormen van verticale fraude. Conform wettelijk vereiste stellen de Minister van Financiën en het College van procureurs-generaal jaarlijks een handhavingsarrangement vast, waarin de wederzijdse afspraken over opsporing en afhandeling van de opsporingsonderzoeken van de FIOD zijn opgenomen.

Voor de sturing en de verantwoording heeft de FIOD zijn taakgebied verdeeld in een aantal thema's. Sommige benoemde thema's zijn specifiek en omvatten één onderwerp, zoals bijvoorbeeld faillissementsfraude en corruptie. Andere thema's zijn generiek en bevatten meerdere onderwerpen (subthema's), zoals fiscale delicten en douanedelicten.

Er zijn m.i.v. 2020 minder hoofdthema's benoemd tussen FIOD en FP. Hierbij zijn fraude in de zorg, precursoren en IE-fraude als subthema in een hoofdthema ondergebracht. Monitoring blijft daarmee mogelijk.

De beschikbare opsporingscapaciteit van de FIOD wordt uitgedrukt in uren, waarbij de FIOD in 2019 en 2020 respectievelijk 1.060.000 en 1.050.000 opsporingsuren beschikbaar had. Hiervan is in 2019 985.455 en in 2020 1.006.807 feitelijk gerealiseerd.

In 2019 zijn door de FIOD 515 processen-verbaal ingeleverd bij het OM. In datzelfde jaar zijn door het OM 901 parketnummers uitgegeven, wat wil zeggen als verdachten geregistreerd. De verhouding natuurlijke en rechtspersonen ligt voor de zaken van het FP op ongeveer 50:50. Voor de arrondissementsparketten geldt dat het overwegend gaat om natuurlijke personen.

In 2020 zijn er door de FIOD 588 processen-verbaal bij het OM ingeleverd. In datzelfde jaar zijn door het OM 793 parketnummers uitgegeven, wat wil zeggen als verdachten geregistreerd.

Toezichthouders

De toezichthouders zijn belangrijke partners in de keten, mede in het licht van de beoogde integrale aanpak. Voor alle toezichthouders geldt dat steeds meer risicogestuurd toezicht wordt gehouden. Door risicoanalyse wordt bepaald welke thema's (het meest) relevant zijn. Daardoor kunnen thema's sneller veranderen of qua prioriteit wisselen en is de samenwerking aan de voorkant onontbeerlijk.

De FIOD heeft te maken met verschillende toezichthouders. Eén van de belangrijkste daarvan is de Belastingdienst. Bijna de helft van de opsporingscapaciteitsinzet van de FIOD is gericht op signalen en zaken die afkomstig zijn van de Belastingdienst. De Belastingdienst omvatte tot dit jaar tevens de Douane en Toeslagen. Bij de ontvlechting van deze diensten is afgesproken dat de FIOD daarvoor de opsporing blijft doen.

Verder zijn De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) belangrijke toezichthouders, met name op het gebied van de integriteit van het financiële stelsel. DNB is belast met het toezicht op de financiële soliditeit van financiële ondernemingen. De AFM focust op ordelijke en transparante marktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en zorgvuldige behandeling van cliënten van financiële ondernemingen (= gedragstoezicht).

Ten slotte is er verbinding met de Nederlandse Zorg Autoriteit, waarbij de focus van de FIOD vooral ligt op tarieven en declaraties in de gezondheidszorg, maar ook op corruptie, en de Autoriteit Consument en Markt, die toezicht houdt op de mededinging (prijsafspraken, fusies e.d.), een aantal specifieke sectoren (telecom, vervoer, post en energie) en de rechten van consumenten.

Thema's van de Belastingdienst uitgelicht

De Belastingdienst levert als toezichthouder signalen aan bij de FIOD. Dit proces verloopt via vastgestelde procedures. Meldingen zijn gebaseerd op bevindingen van de Belastingdienst in het kader van het klantcontact met belastingplichtigen. De thema's waar de Belastingdienst zich op richt op fraudegebied zijn onder meer de volgende:

- Carrouselfraude
- BTW fraude
- E-Commerce
- Turboliquidaties
- Verhuld Vermogen
- Onverklaarbaar Vermogen
- IH/VT fraude
- Accijnsfraude

Bij het zien van nieuwe fenomenen wordt in gezamenlijkheid bekeken hoe deze nieuwe vorm van fraude aan te pakken. De wijze van toezicht wordt bepaald op basis van een handhavingsregie: het bewust kiezen welke instrumenten, in welke combinatie en met welke diepgang worden ingezet om in een bepaalde situatie verbetering in het nalevingsgedrag te bereiken. Het Protocol aanmelding en afdoening van fiscale delicten en delicten op het gebied van douane en toeslagen (Protocol AAFD) geeft daarbij handvatten wanneer de inzet van het strafrecht het meest passend is.

Gevangenisstraffen tot 48 maanden geëist voor beleggingsfraude Noordenwind en Hollandsche Wind

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft onvoorwaardelijke gevangenisstraffen tot 48 maanden geëist tegen 7 verdachten van beleggingsfraude in de beleggingsvehikels Noordenwind en Hollandsche Wind. Het ging om een fraudebedrag van ruim 8,7 miljoen euro en 295 gedupeerde beleggers. Het OM verwijt verdachten oplichting, verduistering en witwassen.

18 maanden cel geëist voor witwassen en uitkeringsfraude

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft voor de rechtbank in Den Bosch tot 18 maanden cel geëist tegen twee Brabantse verdachten voor witwassen en uitkeringsfraude. De man (29) en vrouw (26) uit Den Bosch kwamen in 2016 onder de aandacht van de autoriteiten door hun zogenaamde patsergedrag. Verdachten leefden van een bijstandsuitkering en gaven veel meer geld uit dan dat er via de bijstandsuitkering binnenkwam. Ze reden in luxe auto's en droegen dure kleding en sieraden. In totaal zou er meer dan 2 ton euro meer zijn uitgegeven dan mogelijk was op basis van legale inkomsten.

Eisen tot 15 maanden cel voor omzetbelastingfraude, btw-fraude en witwassen

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft voor de rechtbank in Den Haag tot 15 maanden cel geëist tegen drie verdachten van valsheid in geschrifte en belastingfraude. Alle drie de verdachten hebben zich op grote schaal en gedurende een langere periode schuldig gemaakt aan valsheid in geschrifte en belastingfraude. Zij hebben in nauwe afstemming met elkaar gehandeld. Alle drie de verdachten hebben de strafbare feiten gepleegd om er zelf financieel beter van te worden. Zij hebben hiermee niet alleen de Staat en daarmee indirect alle belastingbetalers, maar ook de katvangers benadeeld. Die hebben de Belastingdienst achter zich aangekregen en naheffingen opgelegd gekregen.

Celstraffen tot 4 jaar geëist voor fraude met mondkapjes

Vandaag stonden twee verdachten voor de rechtbank Zwolle terecht voor fraude met mondkapjes. Volgens het Openbaar Ministerie (OM) hebben de twee mannen een belangrijke rol gehad bij het oplichten van twee kopers die voor een buitenlandse overheidsinstelling mondkapjes moesten kopen. Met de strafeisen spreekt de officier zijn weerszin en afkeuring uit die volgens hem gevoeld wordt in de samenleving. Een samenleving die niet accepteert dat er misbruik wordt gemaakt van deze wereldwijde crisis. Hij benadrukt daarbij dat de staat, de FIOD, de politie en het OM er alles aan doen om fraude te voorkomen, op te sporen en te vervolgen.

Bron: OM

1.2. ISZW

Het OM werkt samen met de recherche van de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid - Directie Opsporing aan het bestrijden van diverse vormen van verticale fraude. Conform wettelijk vereiste stellen de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (voor het thema zorgfraude) en het College van procureurs-generaal jaarlijks een handhavingsarrangement vast, waarin de wederzijdse afspraken over opsporing en afhandeling van de opsporingsonderzoeken van de ISZW zijn opgenomen. De Directie Opsporing bestaat uit twee onderdelen, de recherche Werk & Inkomen en de recherche Zorg. In 2019 en 2020 werd de opsporingscapaciteit voor de recherche Werk & Inkomen onder meer verdeel over de volgende thema's:

- arbeidsuitbuiting;
- illegale tewerkstelling en mensensmokkel;
- georganiseerde uitkeringsfraude, subsidiefraude en fraude met steungelden;
- arbeidsongevallen;
- gevaarlijke stoffen.

Voor de recherche Zorg is in de opsporingscapaciteit in 2019 en 2020 gezocht naar een evenwichtige onderverdeling van onderzoeken binnen de zorgwetgeving en is aansluiting gezocht bij de binnen de keten benoemde prioritaire sectoren.

In 2019 zijn vanuit de ISZW bij het OM 204 verdachten ingeschreven.

In 2020 zijn vanuit de ISZW bij het OM 172 verdachten ingeschreven.

Het bereik van breder maatschappelijk effect: voorbij "de streepjes"

In het jaar 2020 zijn het Functioneel Parket van het OM en de ISZW gestart met een traject om meer maatschappelijk effect te bereiken met strafrechtelijke onderzoeken en strafzaken. Binnen dit traject wordt geprobeerd om naast het doen van strafrechtelijke onderzoeken en strafzaken, ook vroegtijdig te interveniëren door het zoveel als mogelijk delen van informatie met ketenpartners, het signaleren van fenomenen voor beleidsmakers en het in breder verband teweeg brengen van gedragsveranderingen. Op die manier vindt de inzet van het strafrecht nimmer geïsoleerd plaats. Op deze manier wordt nog beter inzichtelijk wat de totale inspanningen zijn geweest en wat het effect hiervan is.

Recherche Werk & Inkomen

De sleutel voor een effectieve aanpak van arbeidsuitbuiting ligt niet alleen in het strafrecht maar vraagt om betrokkenheid en samenwerking van veel verschillende actoren. Arbeidsuitbuiting is de meest extreme vorm van oneerlijk werk. Eerlijk werk is een belangrijke prioriteit voor de Inspectie SZW. Bij de geringste aanwijzing van arbeidsuitbuiting wordt het signaal uitgelopen. De Directie Opsporing van ISZW en het FP zijn hiervoor verantwoordelijk. Daarmee wordt het effect beoogd dat slachtoffers meer vertrouwen in de overheid krijgen en zich sneller en in grotere getale zullen melden. Beoogd wordt dat dit ook een aanmoedigend effect heeft op burgers om over te gaan tot melding van misstanden. Deze complexiteit vraagt om een integrale aanpak. Wanneer een signaal niet strafrechtelijk kan worden opgepakt, kan bestuursrechtelijke handhaving plaatsvinden.

Vaak zijn er namelijk meer mogelijkheden dan dat er aanvankelijk gedacht wordt. Met een (gecombineerde) inzet van strafrechtelijke, bestuursrechtelijke of fiscaal wettelijke instrumenten

kan veel worden bereikt. Juist een breed perspectief en goede samenwerking zijn de handvatten om arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling daadkrachtig en effectief aan te pakken. In een brede integrale aanpak, waarbij partijen zoals de Inspectie SZW, het OM, politie, gemeenten, de Belastingdienst en verschillende andere partijen allemaal – alleen en in gezamenlijkheid – hun steentje bijdragen.

'De Handreiking integrale aanpak arbeidsuitbuiting'

De Handreiking integrale aanpak arbeidsuitbuiting (hierna handreiking) is gemaakt om de verschillende mogelijkheden en inzet door alle partijen inzichtelijk te maken. De handreiking schetst enerzijds het brede palet aan mogelijke interventies en anderzijds ook gerichte mogelijkheden voor specifieke situaties. Het biedt daarmee handvatten voor (nagenoeg) iedere professional die betrokken is bij de aanpak van arbeidsuitbuiting of ernstige benadeling. De handreiking is voornamelijk gericht op de partijen in de keten. Er is specifiek aandacht voor de rol van de Inspectie SZW, de politie, de gemeente en haar toezichthouders, het Openbaar Ministerie en de Belastingdienst. Juist deze partijen hebben de mogelijkheden en middelen om vanuit hun domein arbeidsrechtelijk, strafrechtelijk of bestuurlijk op te treden.

In de handreiking staan drie feitencomplexen omschreven. In deze voorbeelden worden alle mogelijkheden van interventies toegelicht. Per wettelijke bepaling wordt ook aangegeven welke partij over welke bevoegdheden beschikt. Dit geeft ook aan met welke andere partijen de samenwerking kan worden gezocht.

In de handreiking wordt benadrukt dat het van belang is om in goed overleg de juiste strategische keuzes te maken. Zo wordt voorkomen dat het streven om malafide werkgevers krachtig aan te pakken te eenzijdig is, waardoor andere samenwerkingspartners beperkt worden in hun interventies of zelfs niet op de hoogte zijn. De kern van een integrale aanpak is goed afstemmen wie wat doet en wanneer. Hierbij mag ook de positie van slachtoffers, die mogelijk door de aanpak getroffen kunnen worden niet worden gepasseerd.

Recherche Zorg

De recherche Zorg doet onder gezag van het Functioneel Parket van het OM onderzoeken naar complexe fraude met zorggelden. Bij de opsporing van zorgfraude werkt de recherche Zorg nauw samen met ketenpartners binnen de zorg. Door de complexiteit van de onderzoeken staat een integrale benadering centraal: het strafrecht wordt nimmer geïsoleerd ingezet. Naast het draaien van de eigen strafrechtelijke onderzoeken verlenen de recherche Zorg en het Functioneel Parket van het OM met kennis bijstand aan andere opsporingsdiensten en OM-onderdelen bij hun opsporingsonderzoeken naar zorgfraude of die daaraan gerelateerd zijn.

Vijf personen aangehouden vanwege georganiseerde WW-fraude

De Recherche Inspectie SZW heeft in een strafrechtelijk onderzoek naar fraude met WW-uitkeringen vijf personen aangehouden. Vijf woningen en drie kantoorpanden zijn doorzocht. Er is beslag gelegd op onder meer administratie, computers en een auto. Daarnaast is in één van de woningen een gaspistool aangetroffen en in een andere woning een imitatiewapen. Het onderzoek staat onder leiding van het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie.

De vijf aangehouden personen worden verdacht van valsheid in geschrifte. Het vermoeden bestaat dat zij als tussenpersonen Poolse arbeidsmigranten helpen met het verkrijgen en behouden van WW-uitkeringen. Vermoedelijk verblijven de zogenaamde uitkeringsgerechtigden voornamelijk in Polen, zonder dit aan het UWV te laten weten. Daarmee voldoen zij niet aan de voorwaarden van de WW-uitkering. De tussenpersonen ontvangen de post van het UWV op hun adres, waardoor bekend was wanneer aan welke verplichting moest worden voldaan om de uitkering te behouden.

OM eist dat veroordeelde zorgfraudeurs ruim 1,2 miljoen euro betalen aan staat

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft vandaag in de rechtbank in Den Haag geëist dat drie veroordeelden voor zorgfraude in totaal 1.260.837,30 euro betalen aan de staat. Het onderzoek naar de grootschalige PGB-fraude werd uitgevoerd door de Inspectie SZW. De verdachten verdienden dat bedrag volgens het OM door jarenlang te frauderen met persoonsgebonden budgetten. De twee hoofdverdachten, een echtpaar van 40 en 39 jaar moeten als het aan het OM ligt 1.144.617,30 euro betalen. Tegen een 50-jarige medeverdachte eist het OM dat hij een ontneming van 116.220,- euro betaalt.

OM eist boete van 75.000 euro tegen werkgever vanwege dood door schuld bij liftongeval Geldrop

Het OM verwijt de werkgever dood door schuld en het feit dat zij haar werknemers liet werken met een ondeugdelijke lift die niet voldeed aan de Arbo veiligheidseisen en zonder de benodigde veiligheidsinstructies.

Middels deze zaak wil het OM de liftbranche, werkgevers en eigenaren van goederenliften er op wijzen zo nodig doeltreffende maatregelen te nemen om ernstige situaties en ongevallen als deze te voorkomen.

De officier eist een geldboete van 75.000 euro voor de werkgever. De Inspectie SZW heeft tijdens het onderzoek de liften die in gebruik waren bij de betreffende werkgever geïnspecteerd en bij enkele liften gebreken aangetroffen en daarop maatregelen genomen. Verder zal de Inspectie onderzoeken of meerdere liften van dit type in de handel of in gebruik zijn en als deze niet aan de producteisen voldoen ook maatregelen treffen.

Bron: OM

1.3. NVWA

Voor de bestrijding van criminaliteit op de beleidsterreinen van het Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport - voor wat betreft voedselveiligheid en de Warenwet - werkt het OM (FP) samen met de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna NVWA).

Grote opsporingsonderzoeken op deze beleidsterreinen worden door de Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de NVWA (hierna IOD) uitgevoerd onder het gezag van het FP. Minder complexe onderzoeken en zaken die rechtstreeks voortkomen uit de overgang van toezicht naar opsporing worden uitgevoerd door de Directie Handhaving van de NVWA of in de samenwerking tussen de Directie Handhaving en de IOD binnen het Fraude Expertise Knooppunt (FEK). Ten slotte wordt in de opsporing door de NVWA en het FP vaak samengewerkt met andere partners zoals de politie.

In veel onderzoeken van de IOD is er sprake van organisatiecriminaliteit waarbij gebruik gemaakt wordt van vervalste documenten of een valse administratie om criminele activiteiten te verhullen. Onderzoeken die voortkomen uit inspecties door de Directie Handhaving van de NVWA kunnen ook een fraudecomponent bevatten, maar dit hoeft niet het geval te zijn. In dit soort zaken kan het ook gaan om feitelijke overtredingen die bijvoorbeeld zien op de aantasting van dierenwelzijn of het onjuist gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

In 2019 en 2020 speelden bij de opsporing door NVWA en FP meerdere thema's een grote rol. Fraude gerelateerd aan ondermijning van het meststelsel is daarvan een goed voorbeeld. Zo hebben in 2019 meerdere themazittingen naar overschrijding of ontduiking van het productierechtenstelsel plaatsgevonden. Bedrijven houden dan meer pluimvee, varkens of runderen dan waarvoor zij rechten hebben. Dieren belasten het milieu door uitstoot van stikstof, fosfaat, ammoniak en overige broeikasgassen. Daarnaast produceren ze fijnstof en geur. Het houden van meer dieren dan waarvoor er rechten in handen zijn ondermijnt het meststelsel, zorgt voor concurrentievervalsing en is slecht voor de leefomgeving.

In 2019 zijn ook gevangenisstraffen, beroepsverboden, ontnemingen en geldboetes opgelegd in verband met grootschalige en jarenlange fraude bij het vervoer van en de handel in mesten. Mestmonsters werden jarenlang gemanipuleerd en vervoersdocumenten valselijk opgemaakt. In 2020 heeft het FP aan circa 100 rundveehouders boetes opgelegd tussen de 700 en bijna 24.000 euro. Het OM verweet de rundveehouders strafbare feiten met de registratie van dieren, waardoor het leek of er minder melkkoeien waren. De veehouders zouden hierdoor een onterecht voordeel hebben gehaald, want een aantal veehouders ontving ten onrechte subsidie van de RVO voor vermindering van het vee. Ook konden ze besparen op de mestafzet. Uit de onderzoeken bleek volgens het FP dat de veehouders de Regeling Identificatie en Registratie Dieren (Regeling I&R) op diverse manieren hebben overtreden. Het zou hoofdzakelijk gaan om onterecht geregistreerde meerlingen dan wel vaarzen, die in werkelijkheid al melkkoe waren geworden. Het leek erop dat vaarzen administratief langer vaars gehouden werden door een geboren kalf te registreren onder een reeds bestaande melkkoe, of een doodgeboren kalf niet te registreren. Hierdoor zouden er op papier minder fosfaten zijn uitgestoten dan in werkelijkheid gebeurde.

Niet alleen met mest wordt gefraudeerd. Zo heeft het FP in 2020 bijvoorbeeld ook zaken voor de rechter gebracht naar fraude met veterinaire documenten bij de export van papegaaien, naar fraude met vlees, fraude met illegale diergeneesmiddelen en fraude met subsidies.

Eis: beroepsverbod en gevangenisstraf voor mesthandelaar vanwege 'stelselmatige fraude'

Uit onderzoek door de politie en NVWA blijkt volgens het OM dat verdachte met zijn drie bedrijven op grote schaal fictieve transporten regelde of transporten met zwarte mest. Met de administratie van de meststroom zou op grote schaal zijn gesjoemeld. De aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) verzonden 'meldingen van het laden en lossen van mest' en 'vervoersbewijzen dierlijke meststoffen' zouden valselijk zijn opgemaakt. Volgens het OM zouden mestmonsters stelselmatig zijn gemanipuleerd. Bij de doorzoeking in november 2018 werd op het terrein van verdachte een 'mestkeuken' aangetroffen.

Verdachte aangehouden voor export dierlijke eiwitten naar Azië

De NVWA heeft afgelopen maandag een 49-jarige man uit Zuid-Oost Drenthe aangehouden. Hij wordt verdacht van het in strijd met de regelgeving exporteren van dierlijke eiwitten van herkauwers naar Azië. Daarnaast zou hij papieren hebben vervalst om te doen lijken of de producten in Europa bleven.

De export van dierlijke eiwitten is aan strenge regels gebonden. De regels zijn er om te voorkomen dat dierziekten zoals Bovine Spongiforme Encephalopathie (BSE en in de volksmond ook wel de 'gekkekoeienziekte' genoemd) zich verder verspreiden. BSE is een hersenaandoening bij runderen die tevens in verband wordt gebracht met een variant van de ziekte van Creutzfeldt-Jakob (vCJD) bij de mens. Bij vCJD worden de hersenen van de mens aangetast.

Onderzoek "fout hout" leidt tot zes invallen

De politie Midden-Nederland, de NVWA en het Functioneel Parket hebben vandaag op zes locaties invallen gedaan vanwege een groot onderzoek naar de import van hout. Dit zogenoemde 'foute hout' is afkomstig uit Myanmar en wordt via Tsjechië geïmporteerd naar Nederland. De import van het hout zonder de juiste certificering is door de EU verboden omdat het mogelijk afkomstig is van illegale kap.

Ontnemingen tot 100.000 euro geëist tegen pluimveehouders vanwege houden meer kippen dan dat ze rechten hadden

Door een maximum te stellen aan het aantal te houden kippen probeert de overheid het belang van de agrarische sector in balans te houden met het belang van de kwaliteit van ons milieu," zei het OM in de rechtbank in Amsterdam op een themazitting over mestfraude. Het OM eiste tegen twee pluimveehouders uit de provincie Utrecht boetes van 25.000 euro en ontnemingen tot 100.000 euro. De bedrijven hadden volgens het OM te weinig dierrechten in vergelijking met het aantal dieren dat zij hielden. Uit onderzoek door de NVWA blijkt dat twee bedrijven uit Woudenberg gezamenlijk voor tienduizenden stuks pluimvee meer hebben gehouden dan waarvoor zij dierrechten hadden gekocht of geleased, aldus het OM. Eén bedrijf uit Woudenberg hield vermoedelijk 40.000 eenheden te veel, het andere bedrijf uit Woudenberg bijna 20.000 eenheden

Bron: OM

1.4. ILT

Voor de bestrijding van criminaliteit op de beleidsterreinen van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W), en deels het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), werkt het FP samen met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

De ILT is de toezichthouder van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) is de bijzondere opsporingsdienst (BOD) van het ministerie van IenW. In die hoedanigheid heeft de IOD primair tot taak een bijdrage te leveren aan de strafrechtelijke handhaving van de (ordenings)wetgeving van IenW. Daarnaast fungeert de IOD ook als opsporingsdienst voor de Autoriteit woningcorporaties.

Met handhaving van wet- en regelgeving van I&W zet de ILT zich in voor veiligheid, vertrouwen en duurzaamheid op het gebied van transport, infrastructuur, milieu en wonen. Daarmee dient de ILT het publieke belang en de economische positie van Nederland. De ILT staat voor efficiënte en klantgerichte dienst- en vergunningverlening. Het verlenen van vergunningen is in veel gevallen het begin van toezicht.

De ILT heeft een breed takenpakket. Prioriteren is daarom nodig. De ILT-brede risico analyse (IBRA) is het instrument dat de ILT gebruikt om op haar werkvelden de risico's in beeld te brengen. Daarmee is de IBRA het beginpunt voor de keuzes over de inzet van de ILT.

De ILT werkt risico- en informatiegestuurd (selectief): de ILT zet haar mensen en middelen in waar de risico's voor mens en milieu het grootst zijn.

In de strafrechtelijke handhaving is een belangrijke rol weggelegd voor buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's). De boa kan op basis van zijn bevoegdheden een proces-verbaal opmaken en dat doorsturen naar de Officier van Justitie die vervolgens besluit om wel of niet tot vervolging of schikking over te gaan. Het betreft hier meestal relatief eenvoudig vast te stellen overtredingen en misdrijven. De boa kan tevens gebruikmaken van de strafbeschikking. Voor complexe zaken kan opsporing door de ILT/IOD worden geëntameerd.

Gelet op de beschikbare capaciteit en informatiepositie verricht de ILT/IOD actief zijn werkzaamheden in het verlengde van de volgende ILT-programma's:

- Onjuiste verwerking afvalstoffen
- Bodem-, grond- en oppervlaktewater
- Minder broeikasgassen
- Goederenvervoer over de weg

En daarnaast levert de IOD inzet voor de Autoriteit Woningcorporaties.

De ILT/IOD richt zich daarbij op georganiseerde criminaliteit met een ondermijnend karakter en vaak met internationale (financiële) constructies en handelsstromen. De focus wordt daarbij gelegd op intermediairs, facilitators en certificerende instellingen. Op het gebied van de woningcorporaties ligt de focus op integriteitschendingen.

De meeste onderzoeken van de ILT/IOD hebben een fraudecomponent. Vaak is er sprake van vervalste documenten of een valse administratie om criminaliteit te verhullen.

De ILT/IOD heeft in 2019 twaalf onderzoeken afgerond, waarvan negen via het aanleveren van een proces-verbaal bij het Openbaar Ministerie. Naar aanleiding van strafrechtelijk onderzoek zijn er in 2019 twee signa rapportages naar de Tweede Kamer gestuurd. Beide hebben ook daar resultaten gehad en een aantal van de strafrechtelijke onderzoeken heeft geleid tot een veroordeling. Het meest in het oog springend was de veroordeling in de zaak Kleisteen, omdat dezelfde verdachte nog in voorarrest zat in de zaak Fosfor. Een producent van biodiesel had jarenlang op verschillende manieren fraude gepleegd en gelden witgewassen. Maar ook andere veroordelingen vonden plaats, zoals voor het vervalsen van een medische verklaring voor het verkrijgen van een vliegbrevet.

De ILT/IOD heeft in 2020 dertien onderzoeken afgerond, waarvan acht via het aanleveren van een strafrechtelijk dossier bij het Openbaar Ministerie. Met een rechtszaak tegen een monteur van een transportbedrijf is een nieuwe stap gezet in de aanpak van tachograaffraude. Deze rechtszaak volgt na een groot onderzoek bij een transportonderneming in Zuid-Holland. Daarbij zijn de ILT/IOD, handhavers van de ILT, de Landelijke Eenheid van de politie en de Rijksdienst voor wegverkeer (RDW) betrokken. Een van de resultaten daaruit was dat de werkplaatsmonteur een belangrijke rol speelde bij de tachograafmanipulatie. Op verzoek van de samenwerkende partijen onderzocht het openbaar ministerie of deze monteur zelf strafrechtelijk vervolgd kon worden. In 2020 is opnieuw een bedrijf dat verdacht wordt van het op de markt brengen van biodiesel met vervalste certificaten in beeld bij de ILT/IOD. Op 3 november 2020 zijn bij een doorzoeking in het oosten van het land op een bedrijfslocatie en in verschillende woonhuizen digitale gegevensdragers en de administratie in beslag genomen.

ILT: Chemours in de fout met afvalverwerking

Chemours heeft in 2019 een partij GenX-houdend afval onder een bestaande EVOA-vergunning afgevoerd naar België. Het bedrijf had daarvoor een nieuwe vergunning moeten aanvragen, meldt de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) aan minister Van Veldhoven. Opsporingsambtenaren van de inspectie zullen tegen de overtreding een proces-verbaal op maken. Ook gaat de ILT in gesprek met het bedrijf zodat Chemours toekomstige afvalstromen beter begeleidt en afhandelt.

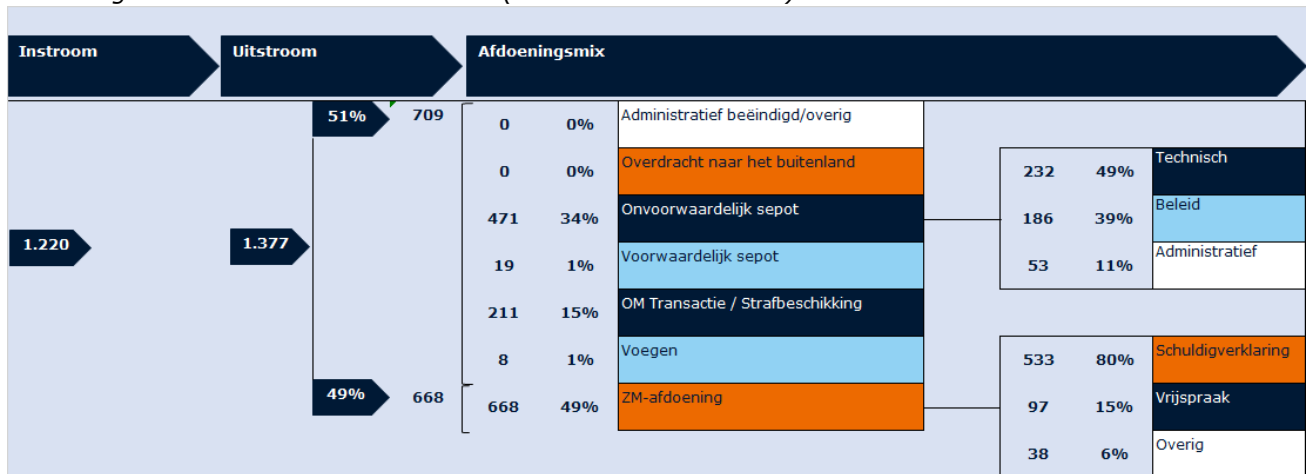
Bedrijven die afval naar het buitenland afvoeren moeten een Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen (EVOA)-vergunning aanvragen bij de ILT. Chemours heeft voor deze partij afval niet de juiste EVOA-vergunning gebruikt. Hierdoor is het afval naar België vervoerd onder een vergunning die afgegeven is voor een stroom met andere samenstelling en herkomst. De partij afval bevatte een zeer hoge concentratie GenX. GenX is een ZZS, Zeer Zorgwekkende Stof, en onderdeel van de stoffengroep PFAS. Deze partij had daarom een eigen vergunning moeten hebben.

Bron: OM

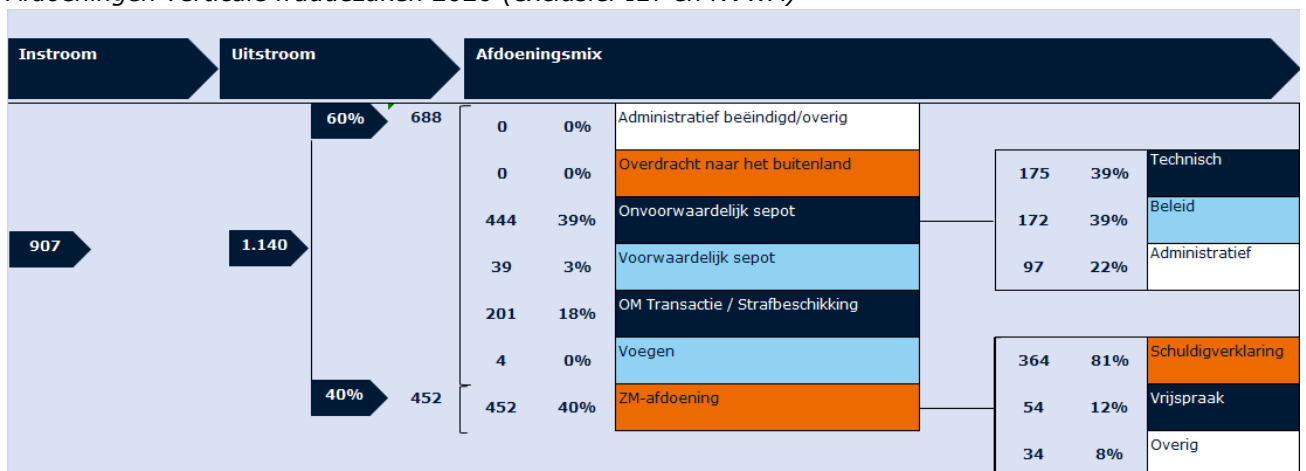
1.5. Instroom en uitstroom verticale fraude

Figuur 1:

Afdoeningen verticale fraudezaken 2019 (exclusief ILT en NVWA)¹

Afdoeningen verticale fraudezaken 2020 (exclusief ILT en NVWA)

De in- en uitstroom van verticale fraudezaken ligt in 2019 hoger dan in 2018. De instroom van zaken ging van 1.135 zaken naar 1.220 zaken. De uitstroom van 1.326 naar 1.377 zaken. In 2020 worden de resultaten beïnvloedt door de coronacrisis en de maatregelen die genomen zijn om het tekort aan zittingscapaciteit op te vangen. De instroom bedroeg 906 zaken en de uitstroom 1.140 zaken ten opzichte van 2019. Vanwege de coronacrisis vonden vanaf 17 maart 2020 nog maar zeer beperkt strafzittingen plaats. Vanaf 12 mei 2020 zijn de strafzittingen weer opgestart en vanaf september ontwikkelt de beschikbare zittingscapaciteit zich gemiddeld weer richting het reguliere niveau. Het aantal zaken dat in 2020 via de rechter is afgedaan, is hierdoor lager dan normaal. In ruim 80% heeft de zaak bij de strafrechter in een schuldigverklaring geresulteerd.

¹ In dit overzicht zijn de zaken van de FIOD, de ISZW, de politie en overige opsporingsdiensten meegenomen. De zaken van FIOD en ISZW vallen allemaal onder de noemer 'fraude'. Bij zaken van de NVWA en de ILT kan dat niet worden gezegd. Ook is niet eenduidig aan te geven welke zaken wel en niet als fraude classificeren. Daarom zijn de zaken van NVWA en ILT buiten deze figuur gehouden.

2. Horizontale fraude

2.1. Trend en ontwikkeling

De aanpak van horizontale fraude, waarbij niet de overheid maar burgers of bedrijven worden benadeeld, is in de periode 2015-2018 opgenomen geweest in de Veiligheidsagenda voor de politie² en heeft daarmee vier jaar prioriteit gekregen. Vanaf 2019 is horizontale fraude niet meer opgenomen als prioriteit in de Veiligheidsagenda 2019-2022. Ondanks dat, blijven het OM en de politie zich echter samen inspannen om het in 2018 gerealiseerde niveau (zie figuur 2) te handhaven en waar mogelijk door te ontwikkelen.

Fraude is een maatschappelijk probleem. Voor het OM is het belangrijk om te investeren in de fraudepreventie, -detectie, publiek-private samenwerking en het behandelen van betekenisvolle strafzaken.

De trend dat horizontale fraude steeds meer online en digitaal plaatsvindt, is sinds de Corona-crisis in 2020 alleen maar versterkt. De sterke toename van het aantal aangiften van online fraude en gedigitaliseerde criminaliteit/cybercrime, is ook zichtbaar in de cijfers van het OM op horizontale fraude. Het aantal zaken ten aanzien van fraude met betaalproducten (spoofing, phishing, etc.) is in 2019 en 2020 ruim verdubbeld. Identiteitsfraude, met name online misbruik maken van persoonsgegevens en 'vriend-in-nood-fraude', nam toe met 50 procent. Strafzaken in online handelsfraude stegen in twee jaar met ruim 20 procent.

De inzet van het OM en de politie op horizontale fraude als gedigitaliseerde fraude vraagt steeds meer digitale kennis. In de media en het dagelijks taalgebruik wordt online fraude veelal in één lijn genoemd met cybercrime. Zeker als sprake is van complexe, meer hightech fraude, kan er sprake zijn van overlap tussen cybercrime en financieel-economische criminaliteit en vindt er ook samenwerking bij politie en OM daarop plaats.

Tot slot maken de internationale component (geldstromen naar het buitenland, potentiële verdachten die acteren vanuit het buitenland) en het georganiseerd karakter de bestrijding van online en gedigitaliseerde fraude complex³.

In het kader van de aanpak van ondermijning richt het onderzoek zich geregeld op vormen van horizontale fraude, zoals hypotheekfraude, vastgoedfraude en fraude met namaakartikelen.

Naast de inzet door de politie zijn ook andere opsporingsdiensten actief bij de bestrijding van specifieke thema's horizontale fraude, zoals bijvoorbeeld de FIOD op faillissementsfraude, IE-fraude en vormen van corona-fraude als nep-verkoop mondkapjes. Het zwaartepunt ligt bij de bestrijding van horizontale fraude echter bij de politie.

---

² Kamerstukken II 2014/15, 28 684, nr. 412

³ Jaarbericht OM 2020, pag. 16, Kamerstukken II 2020/21, 28 844, nr. 229

2.2. Instroom van zaken

De in dit hoofdstuk getoonde cijfers hebben, tenzij anders aangegeven, betrekking op *parketnummers*, dat wil zeggen aantallen verdachten die bij het OM zijn geregistreerd en waaraan een fraudefeit is gekoppeld. Ten behoeve van kwalificatie van de delicten is noodzakelijk dat naast het bijhouden van algemene fraudevormen (zoals artikelen 225 en 326 Wetboek van Strafrecht) ook kenmerken worden toegekend zodat inzichtelijk is welk type fraude het betreft (bijvoorbeeld verzekeringsfraude, acquisitiefraude etc.). In het OM-jargon is dat het (handmatig) toekennen van een *maatschappelijke classificatie*. Voor monitoring van de resultaten van de strafrechtelijke aanpak van horizontale fraude wordt met name gekeken naar de parketnummers die voorzien zijn van een maatschappelijke classificatie horizontale fraude.

Op grond van het voorgaande zijn de volgende aantallen verdachten van horizontale fraude bij het OM geregistreerd.

Figuur 2: Instroom aantallen verdachten van horizontale fraude bij OM geregistreerd

Jaar	2017	2018	2019	2020
Aantal parketnummers	3.256	3.262	4.355	4.136

Over de jaren 2019 en 2020 is het aantal bij het OM aangeleverde zaken van horizontale fraude gestegen ten opzichte van eerdere jaren. OM-breed geldt dat er in 2019 sprake was van een hogere instroom. Dit is deels het gevolg van een gewijzigd registratiebeleid. Tot 2019 legde de officier van justitie een groot deel van de sepotbeslissingen vast in BOSZ, een politiesysteem. Per 1 januari 2019 worden alle sepotbeslissingen geregistreerd in het eigen GPS-systeem. Vandaar dat deze zaken nu meetellen bij de instroom (en uitstroom) van het OM. Deze wijziging betreft OM-breed een factor van ca. 10-15% stijging in 2019. Aangezien in 2019 het aantal zaken met ruim 33% is gestegen ten opzichte van 2018, heeft er ook zeker een reële stijging plaatsgevonden.

In Coronajaar 2020 registreerde het OM in zijn geheel 9% minder strafzaken dan in 2019. Op horizontale fraude was deze daling minder groot, iets minder met 5,5%.

In de toelichting op de hiernavolgende figuren 3 (2019) en 4 (2020) wordt ingegaan op de onderverdeling in verschillende typen horizontale fraudezaken.

Op basis van een eerdere analyse van het aanleverende politieonderdeel en afdoend OM-onderdeel blijkt dat ongeveer de helft van alle door de politie aangeleverde nummers in de ZSM-sfeer⁴ wordt afgedaan: snelle en effectieve afdoening bij relatief eenvoudige feiten.

Een kleiner deel van de door politie aangeleverde zaken (ca. 500 zaken) die hebben geleid tot een fraude-parketnummer en die geen ZSM-zaken waren, betrof projectmatige onderzoeken waar ook meer specialistische kennis van fraude werd ingezet. Dit deel betreft zaken waar het opsporingsonderzoek doorgaans uitgebreider is. Hier wordt het effect van het onderzoek en de afdoening planmatig bij elke zaak afzonderlijk bepaald. Identiteitsfraude via internet,

⁴ Het OM werkt met verschillende processtromen, ook wel werkomgevingen genoemd. Fraudezaken die projectmatig worden aangepakt, worden verwerkt in de werkomgeving 'Ondermijning'. Veel voorkomende criminaliteit, waarbij sprake is van een beperkte opsporingsinzet en waarop een snelle en specifieke strafrechtelijke interventie volgt, wordt verwerkt in de werkomgeving Interventies of 'ZSM'.

hypotheekfraude, fraude met betaalproducten of fraude met online handel zijn voorbeelden van fraudevormen die buiten de ZSM-werkwijze of projectmatig worden aangepakt.

Tot de projectmatige zaken behoren ook de zaken waarbij het strafrecht gericht aanvullend aan andere, civiele, fiscale en bestuurlijke middelen wordt ingezet. Te denken valt hierbij aan verzekeringsfraude- en faillissementsfraudezaken (zie 2.3.1 Thema uitgelicht).

Verdachten gebruikten valse betaalapp om tweedehands mobieltjes te 'kopen'

Dure, tweedehandse mobieltjes op Marktplaats. Daarin waren de mannen geïnteresseerd. Via screenshots van een valse betaal-app deden ze alsof ze die echt kochten van de nietsvermoedende aanbieders. Met de mobieltjes en de noorderzon vertrokken ze weer. Het geld kwam nooit binnen. Totale schade: zo'n 30.000 euro. Vandaag eiste het OM tot 30 maanden cel.

Verdachte krijgt vier jaar cel voor buitmaken 170.000 euro via phishing

Een 26-jarige man uit Diemen is woensdag veroordeeld tot een gevangenisstraf van vier jaar, waarvan één jaar voorwaardelijk, voor het oplichten van 22 mensen met neppe e-mails uit naam van hun bank. Daarnaast heeft de man zich schuldig gemaakt aan witwassen en illegaal wapenbezit. Dat meldt de rechtbank Midden-Nederland. De man hield zich vanaf mei 2018 bijna een jaar lang actief en intensief bezig met phishing. In totaal zijn er 22 personen opgelicht voor een bedrag van ruim 170.000 euro. De straf is gelijk aan de eis van de officier van justitie. Naast de gevangenisstraf moet de man ook het geld terugbetalen aan de slachtoffers.

Fraude met QR-code

Vandaag hoorden twee verdachten van deze brutale oplichting celstraffen tot twaalf maanden tegen zich eisen. Ze verzonnen een verhaal om de slachtoffers te verleiden hun ING-bank-app te openen. Daarna vroegen ze die persoon om een QR-code op hun telefoon te scannen. Dat was zogenaamd nodig om een paar euro over te maken. Maar in werkelijkheid diende de QR-code om de telefoon van de daders toegang te geven tot de bankrekening van het slachtoffer. Het OM is ervan overtuigd dat de twee verdachten veel meer slachtoffers hebben gemaakt.

Celstraffen geëist voor vriend-in-noodfraude

Het Openbaar Ministerie (OM) Oost-Nederland heeft een celstraf van 3 jaar en een celstraf van 28 maanden geëist tegen twee 28-jarige mannen uit Deventer. Zij worden ervan verdacht van september 2019 tot en met februari 2020 in totaal ruim 82.000 euro te hebben buitgemaakt met behulp van zogenoemde vriend-in-noodfraude. Er zijn zeker 24 mensen gedupeerd. De verdachten gingen volgens een vast patroon te werk. Zij regelden bankpassen via zogenoemde geldezels, zodat zij toegang kregen tot de rekeningen van deze geldezels. De bankrekeningen werd vervolgens gebruikt voor vriend-in-noodfraude.

Bij dit soort fraude doen daders zich voor als een bekende van het slachtoffer. Via een WhatsAppbericht geven ze aan dat hij of zij een nieuw telefoonnummer heeft, en dat er snel geld nodig is. Als slachtoffers eenmaal geld hadden overgemaakt, dan regelden de verdachten dat het geld snel werd opgenomen. Op deze wijze is meer dan 82.000 euro afhandig gemaakt van slachtoffers.

Bron: OM

2.3. Onderverdeling naar afzonderlijke categorieën horizontale fraude

Om verschillende soorten vormen van horizontale fraude te kunnen identificeren, worden zogenaamde maatschappelijke classificaties aan ingeschreven verdachten gekoppeld. Er wordt daarom nadrukkelijk aandacht besteed aan het correct classificeren van een zaak. Desalniettemin kan vaak verschillend worden geoordeeld over de essentie en dus classificatie van een fraudezaak.

De uitsplitsingen naar soort fraude op basis van classificatie dienen dan ook tegen de achtergrond van het voorgaande te worden beoordeeld⁵.

Het aantal zaken in de categorie 'fraude overig' blijft groot. Om die reden is deze categorie nader onderzocht met betrekking tot de vormen van fraude die hierin voorkomen.

Eenzijds betreft het oplichtingszaken die samenhangen met veelvoorkomende criminaliteit, zoals fraude met retourneren van goederen, fraude met het verwisselen van prijskaartjes in winkels en andere fraudepraktijken waarbij men zich voordoeft als bonafide klant. Ook het uitgeven van valse bankbiljetten en toepassen van wisseltrucs met bankbiljetten komen voor.

Anderzijds betreft het valsheid in geschrifte, waarbij op alle mogelijke manieren valse verklaringen, documenten en papieren worden opgesteld en gebruikt om burgers, bedrijven en instellingen te verleiden en te misleiden tot het beoogde fraudeleuze doel. Men maakt daarbij regelmatig gebruik van valse/nep-identiteiten of (deels) andermans identiteit.

Bovenstaande zaken laten zich vaak lastig in één van de categorieën horizontale fraude duiden en classificeren. Of zaken zijn niet altijd eenduidig en specifiek onder één categorie te scharen, maar hebben vormen van meerdere categorieën (bijvoorbeeld vormen van datingfraude, ticketfraude, whatsappfraude, fraude met nepwebsites of fraude met kamerverhuur). Een beeld dat past bij de continue ontwikkeling van fraudefenomenen, waarbij nieuwe (digitale) mogelijkheden en toepassingen in het maatschappelijk verkeer leiden tot nieuwe vormen en varianten van fraude. Met de gehanteerde maatschappelijke classificaties op terrein horizontale fraude wil het Openbaar Ministerie met de opsporingsdiensten zoveel mogelijk aansluiten op de ontwikkeling van bredere fraudefenomenen. Sinds 1 januari 2015 wordt gewerkt met de huidige maatschappelijke classificaties.

---

⁵ Voor figuur 3 en 4 is gekeken naar alle correct toegekende nieuwe maatschappelijke classificaties. Het is mogelijk om aan elk ten laste gelegd feit aan een verdachte (parketnummer) een aparte maatschappelijke classificatie toe te kennen. Met andere woorden, aan een parketnummer kunnen meerdere maatschappelijke classificaties worden gekoppeld. Daardoor ligt het totaal van deze tabel hoger dan de aantallen uit figuur 2.

Figuur 3: Onderverdeling naar afzonderlijke categorieën horizontale fraude 2019

	Regionale eenheden Politie	Overige opsporings- diensten	Eindtotaal
Krediet- hypotheek- en depotfraude	163	8	171
Fraude betaalproducten (phishing, creditcard)	249	1	250
Fraude met betaalproducten (geldezel)	206	1	207
Verzekeringsfraude of assurantiefraude	73		73
Telecomfraude	12		12
Faillissementsfraude	52	46	98
Acquisitiefraude	4		4
IE-fraude / namaakgoederen	32	15	47
Vastgoedfraude	15		15
Kilometertellerfraude	5		5
Fraude in de zorg (incl. pgb)	21	3	24
Fraude met online handel	283	2	285
Voorschotfraude	8		8
Identiteitsfraude (algemeen)	412	243	655
Identiteitsfraude (via internet)	114	4	118
Fraude Overig	2.097	401	2.498

Figuur 4: Onderverdeling naar afzonderlijke categorieën horizontale fraude 2020

	Regionale eenheden Politie	Overige opsporings- diensten	Eindtotaal
Krediet- hypotheek- en depotfraude	152	2	154
Fraude betaalproducten (phishing, creditcard)	324	2	326
Fraude met betaalproducten (geldezel)	359	1	360
Verzekeringsfraude of assurantiefraude	31	1	32
Telecomfraude	17		17
Faillissementsfraude	50	46	96
Acquisitiefraude	7		7
IE-fraude / namaakgoederen	66	30	96
Vastgoedfraude	11	1	12
Kilometertellerfraude	5		5
Fraude in de zorg (incl. pgb)	21	7	28
Fraude met online handel	340		340
Voorschotfraude	8		8
Identiteitsfraude (algemeen)	313	167	480
Identiteitsfraude (via internet)	144	1	145
Fraude Overig	1.879	301	2.180

Zoals onder 3.1. al is benoemd zijn de gedigitaliseerde en online vormen van horizontale fraude (fraude met betaalproducten, online handelsfraude, ID-fraude/fraude met persoonsgegevens via internet) fors gestegen in 2019 en 2020.

Onder fraude met betaalproducten vallen niet alleen allerlei vormen van phishing en spoofing/bankhelpdeskfraude, maar ook het gebruik maken van valse betaalapp's, QR-codes en online misbruik van gestolen creditcardgegevens.

Op het terrein van online handelsfraude zijn de gebundelde zaken van het Landelijk Meldpunt Internetoplichting (LMIO) belangrijk in de opsporing en vervolging. De fraude met online aan- en verkopen beperkt zich allang niet meer tot platforms als Marktplaats, maar strekt zich steeds meer uit tot andere vormen van webwinkel fraude en nepwebshops.

Opvallend is de toename van intellectuele eigendomsfraude en fraude met namaakartikelen. Onder meer in ondermijningsonderzoeken worden geregeld valse merkgoederen, maar ook illegale sigaretten in beslag genomen.

De afname van identiteitsfraude (algemeen) in 2020 hangt waarschijnlijk samen met de Coronalockdown en beperkte reisbewegingen in Nederland en vanuit het buitenland. Het gebruikmaken van fysieke identiteitsdocumenten en de controle daarop was minder aan de orde.

Het aantal verzekeringsfraudezaken is in 2020 eveneens afgenomen. Er is ook minder aangifte gedaan door (zorg)verzekeraars binnen het Kaderconvenant Verzekeringsfraude tussen de verzekeraars, politie en OM. Daar staat tegenover dat verzekeringsmaatschappijen zelf steeds beter fraude weten te ontdekken en ook meer fraude weten te detecteren.

OM eist tot 4 jaar cel voor identiteitsfraude en oplichting via Marktplaats

Het Openbaar Ministerie heeft donderdag in de rechtbank van Den Haag tegen vier mannen celstraffen tot vier jaar cel geëist. Deze vier neven worden ervan verdacht identiteitsfraude te hebben gepleegd en met de gestolen identiteiten kopers op Marktplaats voor in totaal ruim 100.000 euro te hebben opgelicht.

Ze zouden op Marktplaats nepaccounts hebben aangemaakt om zich voor te doen als verkopers van elektronica. Ze stelden de kopers voor om als blijk van vertrouwen kopieën van identiteitsbewijzen naar elkaar op te sturen. Als dat was gebeurd, geloofden veel kopers dat het wel goed zat en maakten ze geld over naar de bankrekening van een katvanger. Dat is iemand die tegen betaling zijn of haar rekening beschikbaar stelt aan criminelen.

De slachtoffers, soms nog kinderen die een telefoon, een Playstation of iets anders dachten te kopen, kwamen bedrogen uit: ze kregen het product nooit binnen. Als ze bij de ouders verhaal wilden halen, kwamen ze terecht bij een oud slachtoffer van de oplichters. De identiteitsbewijzen die de slachtoffers hadden opgestuurd, werden gebruikt om andere mensen op te lichten.

"Wat voor de verdachten waarschijnlijk een eenvoudige manier was om illegaal geld te verdienen, betekende voor veel mensen een financiële domper", zegt de officier van justitie. "Maar dat er vervolgens misbruik wordt gemaakt van je identiteit en je wordt benaderd door boze mensen die denken dat jij ze hebt opgelicht, is nog veel vervelender."

Bron: OM

Politie vindt voor honderdduizenden euro's aan namaakkleding

Bij een inval in het centrum van Veenendaal heeft de politie gisteravond een grote hoeveelheid nagemaakte merkkleding gevonden. De waarde wordt geschat op meer dan 300.000 euro.

Er zaten onder meer nep-shirts bij, waarvan origineel kledingstuk van dat merk honderden euro's kost. Bij de inval waren specialisten van belangenvereniging REACT betrokken. Zij moesten bepalen welke producten zijn nagemaakt en welke niet.

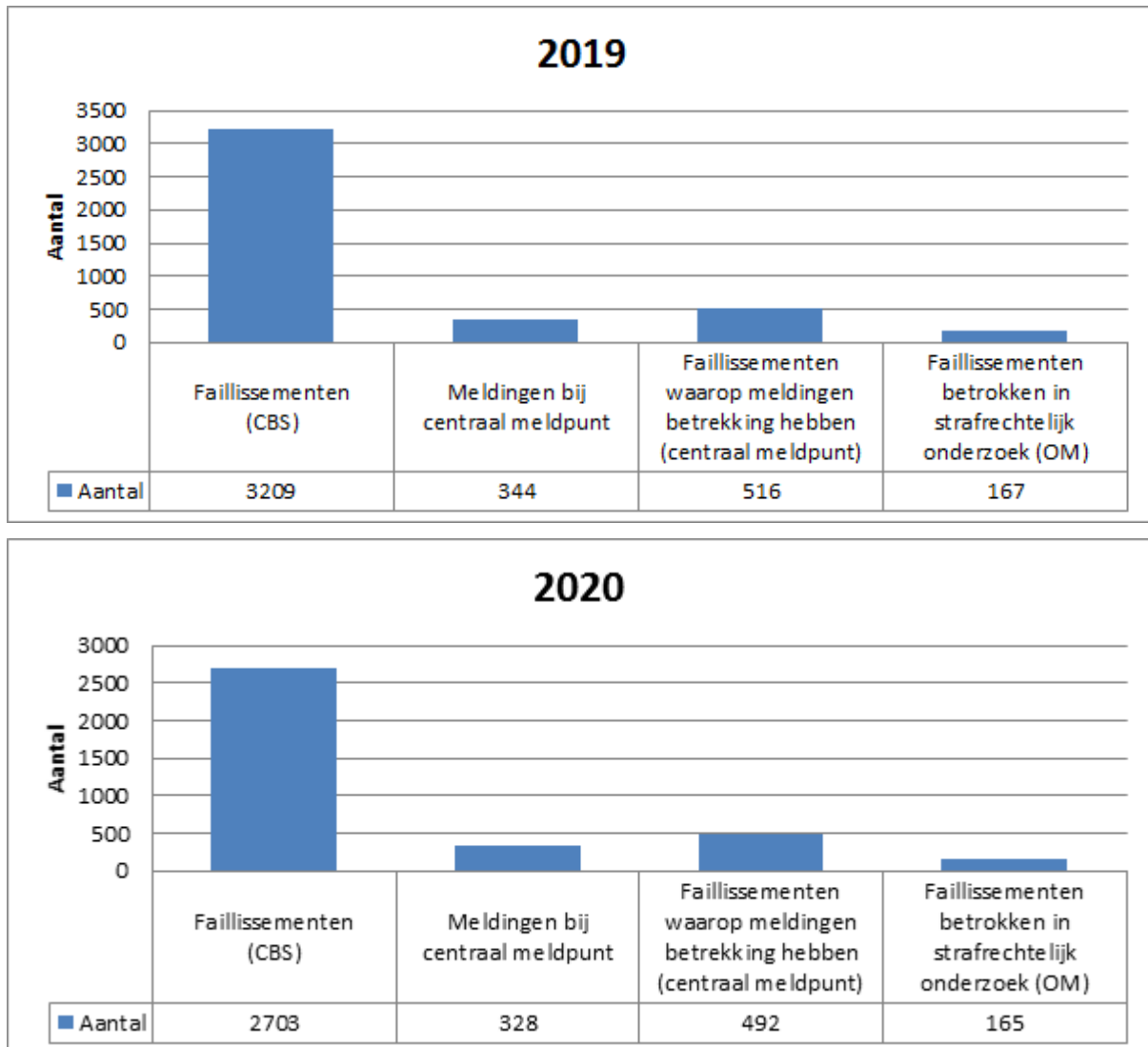
Bron: Politie

2.3.1. Thema uitgelicht: Faillissementsfraude

Voor de strafrechtelijke aanpak van faillissementsfraude zijn de gezamenlijke inspanningen van de opsporingsdiensten (politie en FIOD) en het Openbaar Ministerie (arrondissementsparketten en Functioneel Parket) van belang. In de aanpak is gerichte aandacht voor zowel complexe als eenvoudige zaken. Het Functioneel Parket vervolgt de complexe en grotere opsporingsonderzoeken van de FIOD en de arrondissementsparketten met de politie de meer eenvoudige en kleinere zaken. Een fraudeur houdt zich tenslotte niet aan de indeling horizontale en verticale fraude. Zowel de Staat (Belastingdienst, UWV) als bedrijven en particulieren worden ernstig benadeeld bij faillissementsfraude.

Het OM werkt in de bestrijding van faillissementsfraude, naast de opsporing, samen in een faillissementsketen van verschillende publieke instanties en private partijen om tot een betekenisvolle preventieve en repressieve aanpak te komen. Een integrale en structurele aanpak met het doel faillissementsfraude effectiever te bestrijden en de maatschappelijke schade te beperken is sinds de nieuwe wetgeving van 1 juli 2016 respectievelijk 1 juli 2017 (Wet herziening strafbaarstelling faillissementsfraude, Wet civielrechtelijk bestuursverbod, Wet versterking positie curator) steeds meer vorm gegeven. De aanpak van het OM is erop gericht om beroepsfraudeurs, katvangers en faciliterende partijen te bestraffen, en hun ondermijnende netwerken te verstoren. Andersoortige interventies hebben soms meer effect dan de toepassing van het strafrecht. Bijvoorbeeld het civielrechtelijk bestuursverbod. In 2019 en 2020 heeft het OM vijf civielrechtelijke bestuursverboden voor de maximale duur van vijf jaren gevorderd en door de rechter toegewezen gekregen. Ook de curatoren hebben –voorzover bekend- zeker zesmaal een dergelijk verbod voor de failliete bestuurder verzocht bij de rechter. Aldus wordt met deze preventieve interventie voorkomen dat iemand zich opnieuw als bestuurder kan inschrijven in het Handelsregister en als zodanig kan optreden.

Figuur 5: aantallen Centraal Meldpunt Faillissementsfraude; aantallen faillissementen betrokken in strafrechtelijk onderzoek

Beroepsverbod en gevangenisstraf geëist voor zorgbestuurder die gelden bestemd voor zorg vergokte

Het Openbaar Ministerie heeft op 6 februari 2020 in de rechtbank in Zwolle een gevangenisstraf van 18 maanden -waarvan 6 maanden voorwaardelijk- en een beroepsverbod geëist tegen een 56-jarige bestuurder van een zorgbureau in Winterswijk.

Het OM verwijt hem faillissementsfraude en valsheid in geschrift. Verdachte zou voor bijna een half miljoen euro aan de boedel hebben onttrokken: "De verdachte heeft verklaard dat hij het onvoorstelbare bedrag van naar hij schat 350.000 euro heeft vergokt en dat hij er verder goed van geleefd heeft. Dure vakanties, vrouwen en feestjes."

Bron: OM

Eis: gevangenisstraf voor veelpleger faillissementsfraude: "Deze man is niet te stoppen"

Het zal u gebeuren: U bestelt spullen, en die betaalt u vooruit. De spullen worden nooit geleverd. De BV gaat failliet en u staat met lege handen. Het gebeurt vaak genoeg. Een curator probeert vervolgens dat wat nog aan tegoeden in het bedrijf zit, zo eerlijk mogelijk onder de schuldeisers te verdelen. Daarvoor heeft hij de administratie nodig. Het komt ook voor dat de bestuurder geen administratie heeft bijgehouden, of dat hij die weigert te overhandigen aan de curator. Hierdoor kan de curator de belangen van de schuldeisers niet goed behartigen. We hebben het hier over faillissementsfraude.

Vandaag eiste het Openbaar Ministerie (OM) in de rechtbank Amsterdam een gevangenisstraf van 18 maanden tegen een 46-jarige verdachte zonder vaste woon- of verblijfplaats in Nederland, vanwege drie faillissementsfraudes. Het is niet de eerste keer dat de man terecht stond vanwege faillissementsfraude, zei de officier: "In 2013 en 2016 is verdachte ook betrokken geweest bij faillissementsfraudes.

Civiel bestuursverbod

"In deze zaak hebben we te maken met drie faillissementen waarin deze plichten zijn geschonden door verdachte," zei de officier: "Daarnaast hebben we zoals ik al aangaf te maken met iemand die niet weet te stoppen en al eerder – weliswaar niet onherroepelijk – een onvoorwaardelijke gevangenis opgelegd had gekregen." De man heeft op verzoek van het OM in juni al een civiel bestuursverbod opgelegd gekregen door de rechtbank. "Dit om hem te stoppen" zei de officier. Gezien de ernst van de feiten eiste de officier een gevangenisstraf van 18 maanden.

Bron: OM

5 jaar gevangenisstraf geëist voor "financieel vampirisme"

Het Openbaar Ministerie heeft op 16 september 2019 voor de rechtbank in Zwolle 5 jaar gevangenisstraf geëist tegen een 67-jarige (voormalig) bestuurder van een melkpoederfabriek uit Kampen. Het OM verwijt de verdachte onder andere faillissementsfraude en valsheid in geschrift.

'Financieel vampirisme' noemt de officier van justitie het tijdens de zitting. Volgens hem is door de verdachte een op zich gezonde en levensvatbare onderneming leeggezogen, leeggeplunderd, op een buitengewoon geraffineerde en slinkse wijze die grote schade aan die onderneming ten koste van schuldeisers heeft teweeg gebracht.

De houding van de verdachte gedurende het onderzoek vindt de officier onvergeeflijk. "Hij is er met de poet vandoor en vervolgens onvindbaar. Enige poging tot rechtsherstel of zelfs maar verantwoording tegenover de curator en de schuldeisers is tot op heden achterwege gebleven. Hier past geen andere straf dan een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van aanzienlijke duur.", aldus de officier.

Een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van 5 jaar vindt de officier hier dan ook op zijn plaats. Ook kondigt de officier een ontnemingsvordering van 12.490.000 euro aan, dit is het door verdachte verworven wederrechtelijk voordeel.

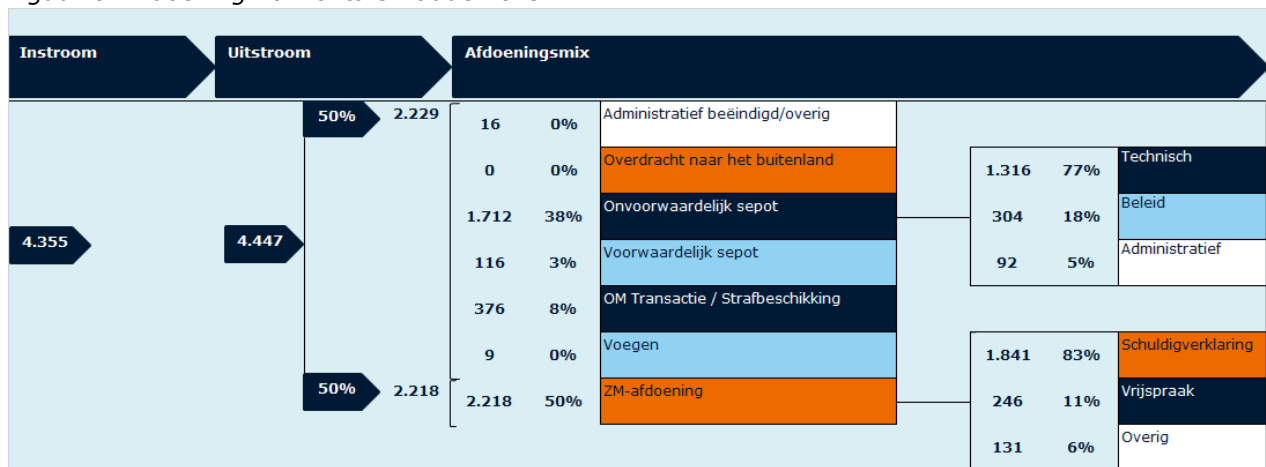
Bron: OM

2.4. Uitstroom van zaken horizontale fraude

In deze paragraaf is een schematisch overzicht van de instroom en uitstroom van horizontale fraudezaken bij het Openbaar Ministerie opgenomen over 2019 en 2020. De instroom ziet op verdachten afkomstig uit zaken van diverse opsporingsdiensten die voorzien zijn van een maatschappelijke classificatie horizontale fraude en die in de OM-systemen zijn geregistreerd (zie figuur 2). Opsporing en vervolging is een continu proces waarbij verdachten het hele jaar door instromen. Dit betekent ook hier dat bijvoorbeeld de in 2019 afgedane zaken niet per se de in datzelfde jaar ingestroomde zaken betreffen. Sommige zaken lopen over de jaarwisseling heen of duren langer dan een jaar om te behandelen. Onderstaande cijfers bieden dus vooral een globaal inzicht over de trend van instroom en uitstroom bij het OM. In hoofdstuk 4 wordt de afdoening van zaken op horizontale fraude nog nader gespecificeerd.

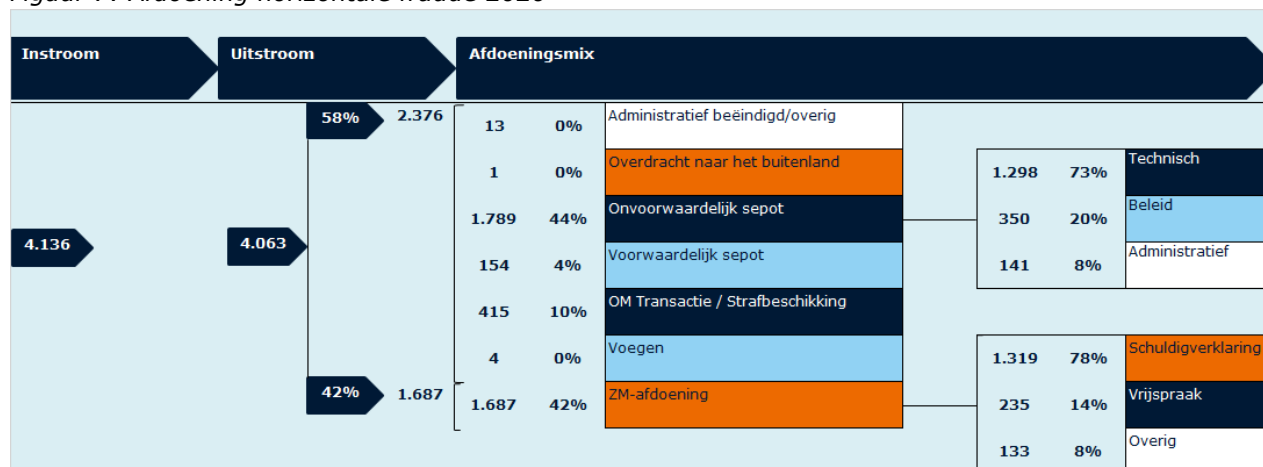
Figuur 6: Afdoening horizontale fraude 2019

In 2019 zijn 2.218 zaken, 50% van de uitgestroomde horizontale fraudezaken, door de strafrechter behandeld en gevonnist, waarvan 83% in een schuldigverklaring heeft geresulteerd. In 376 zaken (8%) kregen de verdachten een transactie of strafbeschikking vanuit het OM. In vergelijking tot 2018⁶: in dat jaar kwamen 2.163 zaken voor de rechter en betrof dit 59% van de uitgestroomde horizontale fraudezaken en volgde in 82% een schuldigverklaring. Ook werd in 2018 8% (311 zaken) afgedaan middels een OM-transactie of strafbeschikking.

⁶ Zie Fraudemonitor OM 2017-2018

Figuur 7: Afdoening horizontale fraude 2020

In Coronajaar 2020 zijn toch nog 1.687 zaken, 42% van de uitgestroomde horizontale fraudezaken, door de rechter behandeld, waarvan 78% in een schuldigverklaring heeft geresulteerd. In 415 zaken (10%) kreeg de verdachte vanuit het OM een OM-transactie of strafbeschikking. OM-breed daalde het aantal strafzaken bij de rechter in 2020 met 21% ten opzichte van 2019. Procentueel is er in het geval van horizontale fraude ook een dergelijke afname van het aantal verdachten dat wordt gedagvaard door het Openbaar Ministerie om voor de strafrechter te verschijnen. Het aantal OM-transacties/strafbeschikkingen nam wel iets toe.

In hoofdstuk 4 'Afdoening en straffen' wordt ingegaan op de verschillende strafmodaliteiten in deze zaken.

Sepotpercentage

Bij horizontale fraudezaken steeg het onvoorwaardelijke sepotpercentage in 2019 en 2020 naar 38% respectievelijk 44%. Verschillende redenen liggen hieraan ten grondslag:

Ten eerste ligt bij fraude het sepotpercentage gemiddeld hoger dan bij commune delicten. Dit heeft met name te maken met het feit dat zaken zich op het grensvlak van een civielrechtelijk geschil en een al dan niet voldoende bewijsbaar strafbaar feit bevinden. Dit vraagt een juridische beoordeling. Sepots bestaan uit technische sepots, bijvoorbeeld omdat het wettig en overtuigend bewijs ontbreekt, en beleidssepots waarin het OM op inhoudelijke gronden beslist dat vervolging niet opportuun is. Bij de beleidssepots is de ouderdom van het strafbare feit de vaakst voorkomende reden om te seponeren. Ook het feit dat een verdachte recentelijk voor een ander delict is bestraft, of het oordeel dat ander dan strafrechtelijk ingrijpen prevaleert, of gering aandeel in het feit zijn relatief voorkomende grondslagen om een beleidssepot toe te passen.

Ten tweede legde tot 2019 de officier van justitie een groot deel van de sepotbeslissingen vast in BOSZ, een politiesysteem. Per 1 januari 2019 worden alle sepotbeslissingen geregistreerd in het eigen GPS-systeem van het OM. Dit gewijzigde registratiebeleid leidt tot een hoger percentage onvoorwaardelijke sepots (tussen de 10 à 15%). Vandaar dat deze zaken nu meetellen bij de instroom en uitstroom van het OM.

Tot slot hangt de stijging in 2020 mogelijk mede samen met een ander selectiekader van zaken in verband met de coronacrisis en de zeer beperkte zittingscapaciteit bij de rechtbanken.

OM eist gevangenisstraf tegen verdachte 'die van oplichten verzekeraars zijn beroep maakte'

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft vandaag in de rechtbank in Zwolle een gevangenisstraf van 18 maanden geëist tegen een man uit Houten. Het OM verwijt hem stelselmatige verzekeringsfraude: "Dat is een vorm van fraude waar we allemaal last van hebben; de premie wordt immers hoger als er ten onrechte schade wordt geclaimd en uitgekeerd. Bovendien maken verzekeringsmaatschappijen kosten voor het opsporen van fraude en die worden doorberekend. En niet als laatste maakt deze vorm van fraude een ernstige inbreuk op het vertrouwen dat verzekeraars moeten kunnen hebben in hun cliënten."

Volgens de officier van justitie ging de verdachte schaamteloos te werk. Indien medewerkers van verzekeringsmaatschappijen niet snel genoeg tot uitbetaling overgingen, uitte hij bedreigingen. "Verdachte heeft met valse claims veel geld uitgekeerd gekregen. Geld dat is bijeengebracht door gewone verzekerden. Gebleken is dat verdachte in tien jaar tijd zo'n vijftig claims heeft ingediend bij verzekeringsmaatschappijen voor een totaalbedrag van 306.470,52 euro."

OM niet-ontvankelijk bij proefzitting verzekeringsfraude

Vandaag, 29 oktober 2019, vond er in de rechtbank Dordrecht een proeftuinzitting over verzekeringsfraude plaats. Het ging om twee zaken met in totaal drie verdachten. In één van de zaken worden betrokkenen verdacht van het in scène zetten van een auto-ongeluk, de zogenoemde "opzet-botsing" om zo duizenden euro's bij hun verzekering te kunnen claimen. Het Openbaar Ministerie (OM) werd door de rechtbank niet-ontvankelijk verklaard, waardoor de zaken niet behandeld zijn.

De zaken zijn onderdeel van een zogenoemde "proeftuin," een samenwerkingsverband tussen het OM, de politie en het Verbond van Verzekeraars om verzekeringsfraude vaker te vervolgen. In juli 2017 hebben het Verbond van Verzekeraars, Zorgverzekeraars Nederland, politie en het Openbaar Ministerie een convenant afgesloten met als doel om verzekeringsfraude effectiever aan te pakken. Publiek- private samenwerking kan een belangrijke bijdrage leveren aan de aanpak van deze vorm van fraude. Die samenwerking heeft geresulteerd in een zogenoemde "proeftuin privaat-publieke samenwerking," waarbij de toedracht van de verzekeringsfraude door desbetreffende maatschappij zelf wordt onderzocht. De verzekeraars leveren zonder (of met minimale) tussenkomst van de politie een fraudedossier aan het Openbaar Ministerie. De achterliggende gedachte is dat de verzekeringsbranche zelf de expertise heeft om goed onderzoek te doen naar de gepleegde fraude, de onderzoeken worden gedaan door speciaal opgeleid en gecertificeerd personeel.

Het doel van de proeftuin en de zitting was om met deze zaken een juridisch oordeel te krijgen van de rechtbank over de privaat-publieke samenwerking tussen verzekeraar en Openbaar Ministerie. En meer specifiek: of de dossiervorming door private partijen voldoende en adequaat is om verdachten strafrechtelijk te kunnen vervolgen. Op basis van deze uitspraken kan de samenwerking tussen de verschillende partijen worden uitgebreid of aangepast.

De rechtbank heeft geoordeeld dat het OM niet-ontvankelijk is, omdat er geen opsporingsonderzoek zou hebben plaatsgevonden in de zin van de wet.

Het Openbaar Ministerie in Rotterdam heeft besloten in appèl te gaan tegen de beslissing van de rechtbank.

Bron: OM

3. Afdoeningen en straffen

In onderstaande tabel zijn de gegevens over afdoening in geaggregeerde vorm weergegeven. De gegevens zijn uitgesplitst naar afdoeningen door het OM en afdoeningen door de rechter. Daarin is het aantal zaken benoemd waarin een vrijheidsstraf, taakstraf, boete of schademaatregel is opgelegd. Hierbij moet worden opgemerkt dat in één zaak meerdere schademaatregelen kunnen worden opgelegd. Ook is het mogelijk dat een vrijheidsstraf in combinatie met een taakstraf of geldboete wordt opgelegd. De som van de vrijheidsstraffen, taakstraffen, geldboetes en schademaatregelen is daardoor hoger dan het aantal strafopleggingen. Ten slotte is de duur van de opgelegde vrijheidsstraffen in verschillende categorieën inzichtelijk gemaakt. In 2020 zijn er vooral op verticale fraude meer zaken afgedaan dan dat er zijn ingestroomd. Enerzijds neemt het opleggen van de OM-strafbeschikking toe. Anderzijds is sprake van een toename van de – al dan niet voorwaardelijke – vrijheidsstraffen. Deze worden in fraudezaken vaak in combinatie met een werkstraf opgelegd.

Figuur 8: afdoeningen OM en rechter 2019

2019		Horizontale Fraude	Verticale Fraude
Instroom		4.355	1.220
Uitstroom		4.447	1.377
<i>OM-afdoeningen</i>			
Administratief beëindigd		16	-
Overdracht naar het buitenland		-	-
Onvoorwaardelijk Sepot		1.712	471
Voorwaardelijk Sepot		116	19
OM-strafbeschikking		251	106
OM-transactie		125	105
Voegen		9	8
<i>Afdoening door de rechter</i>			
Strafoplegging		1.809	521
Schuldigverklaring zonder oplegging straf of maatregel		32	12
Ontslag van alle rechtsvervolging		5	1
OM niet ontvankelijk		23	21
Rechter niet bevoegd		-	-
Vrijspraak		246	97
Overig (veelal ter terechtzitting gevoegd)		103	16
Vrijheidstraf	<= 1 mnd	298	38
	> 1 mnd - <= 2 mnd	379	33
	> 2 mnd - <= 3 mnd	99	44
	> 3 mnd - <= 6 mnd	100	62
	> 6 mnd - <= 1 jaar	74	63
	> 1 jaar - <= 2 jaar	66	49
	> 2 jaar	50	20
Taakstraf		903	260
Geldboete		208	92
Schademaatregel		414	25

Figuur 9: afdoeningen OM en rechter 2020

2020		Horizontale Fraude	Verticale Fraude
Instroom		4.136	907
Uitstroom		4.063	1.140
<i>OM-afdoeningen</i>			
Administratief beëindigd		13	-
Overdracht naar het buitenland		1	-
Onvoorwaardelijk Sepot		1.789	444
Voorwaardelijk Sepot		154	39
OM-strafbeschikking		325	130
OM-transactie		90	71
Voegen		4	4
<i>Afdoening door de rechter</i>			
Strafoplegging		1.289	348
Schuldigverklaring zonder oplegging straf of maatregel		30	16
Ontslag van alle rechtsvervolging		5	-
OM niet ontvankelijk		14	19
Rechter niet bevoegd		1	-
Vrijspraak		235	54
Overig (veelal ter terechtzitting gevoegd)		113	15
Vrijheidstraf	<= 1 mnd	241	23
	> 1 mnd - <= 2 mnd	250	26
	> 2 mnd - <= 3 mnd	68	28
	> 3 mnd - <= 6 mnd	101	46
	> 6 mnd - <= 1 jaar	61	38
	> 1 jaar - <= 2 jaar	40	26
	> 2 jaar	52	21
Taakstraf		609	192
Geldboete		110	47
Schademaatregel		334	21